

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění rozhodnutí Rady 2003/17/ES, pokud jde o rovnocennost přehlídek porostu prováděných v Brazílii u množitelského porostu pro produkci osiva píce a množitelského porostu pro produkci osiva obilovin a rovnocennost osiva píce a osiva obilovin vyprodukovaných v Brazílii a pokud jde o rovnocennost přehlídek porostu prováděných v Moldavsku u množitelského porostu pro produkci osiva obilovin, množitelského porostu pro produkci osiva zeleniny a množitelského porostu pro produkci osiva olejnin a přadných rostlin a rovnocennost osiva obilovin, osiva zeleniny a osiva olejnin a přadných rostlin vyprodukovaných v Moldavsku

[COM(2017) 643 final – 2017/0297 (COD)]

(2018/C 227/11)

Zpravodaj: **Emilio FATOVIC**

Konzultace	Evropský parlament, 16. 11. 2017
Právní základ	čl. 43 odst. 2, čl. 114 odst. 1 a článek 304 Smlouvy o fungování Evropské unie
Rozhodnutí předsednictva EHSV	5. 12. 2018
Odpovědná specializovaná sekce	Zemědělství, rozvoj venkova, životní prostředí
Přijato ve specializované sekci	6. 2. 2018
Přijato na plenárním zasedání	14. 2. 2018
Plenární zasedání č.	532
Výsledek hlasování (pro/proti/zdrželi se hlasování)	140/0/8

1. Souvislosti a návrh Komise

1.1. Podle rozhodnutí Rady 2003/17/ES se na určité třetí země vztahuje rovnocennost, pokud jde o přehlídky porostu a produkci osiva určitých druhů ⁽¹⁾.

1.2. Tyto předpisy pro osivo sklizené a kontrolované v těchto zemích poskytují stejné záruky jako předpisy použitelné pro osivo sklizené a kontrolované v Evropské unii, pokud jde o vlastnosti osiva a způsoby zkoušení a identifikace, označování a kontroly.

1.3. Brazílie a Moldavsko se k této skupině třetích zemí uvedených v rozhodnutí 2003/17/ES neřadí, takže v Brazílii a Moldavsku sklizené osivo nemůže být dováženo do EU. Obě země se tudíž rozhodly požádat Komisi, aby podle výše uvedeného rozhodnutí právně upravily některé jejich produkce osiva (Brazílie: píce a obiloviny, Moldavsko: obiloviny, olejnin a přadné rostliny a zelenina), tak aby byly rovnocenné a mohly být vyváženy do Evropy.

1.4. V návaznosti na tyto žádosti Komise zkoumala právní předpisy Brazílie a Moldavska týkající se této oblasti. Následně provedla audit přehlídek porostu a systémů certifikace osiva v Brazílii a Moldavsku. Dospěla k závěru, že jejich požadavky a systémy jsou rovnocenné požadavkům a systémům EU a poskytují stejné záruky ⁽²⁾.

1.5. Komise tudíž v obou případech shledala vhodným uznat brazilské a moldavské osivo za rovnocenné stejnému typu osiva sklizenému, produkovanému a kontrolovanému v EU. To lze učinit prostřednictvím rozhodnutí, jež přijme Evropský parlament a Rada.

⁽¹⁾ Podle směrnic 66/401/EHS, 66/402/EHS, 2002/54/ES a 2002/57/ES.

⁽²⁾ Jsou již v souladu s předpisy ISTA (Mezinárodní asociace pro zkoušení osiva).

2. Závěry a doporučení

2.1. EHSV bere na vědomí pozitivní výsledky auditů, které Komise provedla v Brazílii a v Moldavsku v souladu s požadavky stanovenými v příloze II rozhodnutí 2003/17/ES, aby bylo možné uznat rovnocennost právních požadavků a úředních kontrol pro certifikaci osiva.

2.2. EHSV v návaznosti na svá předchozí stanoviska⁽³⁾ k tomuto tématu a v souladu s tím, co již vyplynulo z jednání mezi Komisí, zainteresovanými stranami a členskými státy, souhlasí s legislativním opatřením, které je předmětem tohoto stanoviska. Výbor dále souhlasí s tím, že by uznání rovnocennosti mohlo být přínosné pro semenářské společnosti z EU působící v Brazílii a Moldavsku, potenciální dovozce v EU dovážející osivo z těchto zemí a zemědělce v EU, kteří budou mít napříště přístup k širší škále osiva.

2.3. Výbor má výhradu pouze k návrhu uznat Moldavsku rovnocennost pro osivo zeleniny. Toto osivo, na které se vztahuje směrnice 2002/55/ES, se uvádí na trh výlučně v kategorii „standardní osivo“, která k uvedení na trh nevyžaduje úřední uznání, nýbrž vlastní osvědčení výrobce a případnou následnou kontrolu vlastností a kvality produktu teprve poté, co byl uveden na trh. Tento systém je založen na tom, že odpovědnost přebírá výrobce, který je řádně identifikovaným a dohledatelným subjektem, neboť má sídlo na území EU. Sledovatelnost a kontrola jistě nebudou snadné v případě, kdy budou výrobky pocházet ze zemí mimo EU. Z tohoto objektivního problému dosud vycházelo rozhodnutí EU neuznávat rovnocennost pro osivo zeleniny žádné třetí zemi. Výbor tedy upozorňuje na kritické aspekty a doufá, že Komise provede důkladnější přezkum.

2.4. EHSV uznává, jak tvrdí Komise, že uznávání postupů certifikace zkoumaných produktů je opatření čistě technické povahy. Nicméně vzhledem k tomu, že otevírání evropského trhu produktům z třetích zemí však bude mít hospodářské a sociální důsledky, doporučuje Výbor provést posouzení dopadu s cílem ověřit, že toto opatření nepoškodí evropské výrobce, zejména mikropodniky a malé podniky.

2.5. EHSV totiž připomíná Komisi, že v současné době ovládá více než 60 % trhu s osivem několik málo velkých nadnárodních společností. Otevření se třetím zemím, v nichž mají produkci pod kontrolou tyto společnosti, by mohlo ještě více zhoršit podmínky pro malé výrobce a konsorcia, což by mělo značný dopad i na hospodářskou a sociální odolnost mnoha místních společenství se specifickou produkcí. V nejzávažnějších případech by to mohlo zvýšit vyvlastňování venkovských komunit, což by se odrazilo i v biologické rozmanitosti evropské zemědělsko-potravinářské produkce a pěstování, neboť jsou to často právě malé podniky, které chrání některé druhy starodávných a tradičních osiv před zánikem⁽⁴⁾.

2.6. EHSV kromě toho opět vyzývá Komisi, aby provedla komplexní hodnocení výrobních postupů uplatňovaných v třetích zemích, přičemž připomíná, že za nejkonzervativnějšími produkty a cenami stojí zneužívání pracovníků na pracovišti, mj. i dětí. Tento přístup se jeví nezbytný a nevyhnutelný, když se EU aktivně podílí na plnění cílů udržitelného rozvoje Agendy 2030 OSN. EU je totiž v celosvětovém měřítku největším dovozcem i vývozcem zemědělsko-potravinářských produktů a musí v rámci dvoustranných a mnohostranných obchodních dohod uplatňovat svůj vliv, aby podpořil zlepšení životních a pracovních podmínek občanů a pracovníků v třetích zemích mj. i v zájmu potírání nekalé hospodářské soutěže⁽⁵⁾.

2.7. EHSV v neposlední řadě doufá, že předmětné rozhodnutí vstoupí v platnost pouze v případě, že rovnocennost a uznávání budou na druhé straně plně přiznány i stejným evropským produktům, aby podniky působící v tomto odvětví měly větší možnosti růstu a rozvoje. To by bylo v souladu se zvláštními požadavky, které již ve fázi konzultace vznesly zainteresované strany.

V Bruselu dne 14. února 2018.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Georges DASSIS

⁽³⁾ Úř. věst. C 74, 23.3.2005, s. 55, Úř. věst. C 351, 15.11.2012, s. 92.

⁽⁴⁾ Tato úvaha je podepřena skutečností, že na internetovou veřejnou konzultaci Komise reagovali pouze 3 respondenti, přičemž 2 z nich byly soukromé osoby, čímž se potvrzuje, že se na rozhodovacím procesu podílely pouze velké zainteresované strany na evropské úrovni.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 173, 31.5.2017, s. 20, odstavec 1.6.